

ارتقای محلات با توسعه زیرساخت‌های فرهنگی

رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی، گردشگری، زیارت و رسانه شورای اسلامی شهر مشهد گفت: توسعه فرهنگی، زیر بنای اصلی توسعه جامعه است و شوراهای اجتماعی محلات باید با اشراف و باورمندی به این اصل و تکیه بر ظرفیت بی نظیر مسجدمحوری، توسعه زیرساخت‌های فرهنگی، اجتماعی،

مذهبی و ورزشی و... را در پروژه‌های زودبازده، جلوه عینی بخشند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای اسلامی شهر مشهد، حجت‌الاسلام‌والمسلمین حسن‌منصوریان بااشاره به اینکه پروژه‌های زودبازده یک، درحال

پشت‌سر گذاشتن مراحل نهایی خود هستند، اظهار کرد: بخش زیادی از این پروژه‌ها به‌ره‌برداری رسیده‌است و عملیات اجرایی و عمرانی تعداد درخورتوجهی نیز تا پایان سال تکمیل خواهد شد. به گفته وی، پروژه‌های زودبازده ۲ با افزایش اعتبار ۵۰درصدی به‌تصویب شورای اسلامی

باز آفرینی؛ شرط صیانت از هویت شهری

نخستین اجلاس ملی انتقال تجارب بازآفرینی کلان‌شهرهای کشور در مشهد برگزار شد

مرتضی محمدپور

بازآفرینی شهری یعنی دمیدن روح جدید در کالبدی از شهر که به‌مرور زمان دچار خسارت و فرسودگی شده است و بر همین اساس، بازآفرینی شهری در دستورکار قرار می‌گیرد تا با حفظ هویت معنوی شهر، مظاهر تاریخی محلات و بناهای مختلف تاریخی را احیا کند. بر همین اساس، روز گذشته تالار شهر مشهد میزبان نخستین نشست «انتقال تجارب بازآفرینی کلان‌شهرهای کشور» و همچنین نشست کمیته بافت فرسوده شهرداری‌های کلان‌شهرهای ایران بود تا مدیران عامل بازآفرینی از جای‌جای ایران اسلامی در شهر امام‌رضا^(ع) دورهم جمع شوند و از نمونه‌های تراز بازآفرینی الگو بگیرند.

- پای‌بندی به قانون؛ شرط اصلی بازآفرینی

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد در ابتدای این مراسم، بازآفرینی را راهبردی ترین مأموریت مدیریت شهری دانست و تأکید کرد: مدیریت شهری

باید مؤثرتر از برنامه‌های کالبدی همچون تعویض روکش آسفالت و ایجاد فضای سبز، در پی بهسازی بافت‌هایی باشد که هویت شهر را تعریف می‌کنند. حسن موحدیان افزود: اسناد بالادستی برای ما نقشه‌راهی ترسیم‌کرده‌اند تا از تهدیدها فرصت‌بسازیم. حاشیه شهر که محل زندگی بخش درخورتوجهی از جمعیت شهر است، می‌تواند به پایداری اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برسد. مشروط بر اینکه قسط و عدل در مدیریت شهری حاکم باشد. به‌گفته وی، عمل به اسناد بالادستی می‌تواند شرایطی را رقم بزند که با حتی فراگیری کرونا یا مسائل دیگر، ۵۲درصد ظرفیت اقامتی کشور که در مشهدالرضا مستقر است، دچار خسارت و آسیب نشود.

- ضرورت الحاق کمیسیون ماده‌۵ به شهرداری‌ها

نایب رئیس و سخنگوی شورای اسلامی شهر نیز در ادامه این مراسم به تشریح تمرکز شورای ششم بر حوزه محرومیت‌زدایی در قالب

پروژه‌های زودبازده پرداخت و گفت: سال قبل، بیش از ۸۰۰میلیارد تومان به فاز نخست پروژه‌های زودبازده اختصاص پیدا کرد و این طرح در فاز دوم هم برای امسال در دستورکار قرار گرفته است تا براساس خواست مردم، نیازهای آنان در اولویت رسیدگی قرار بگیرد. موسی‌الرضا حاجی‌بگلو تأکید می‌هم بر ضرورت تعیین تکلیف کمیسیون ماده‌۵ شهرداری‌ها کرد. نقطه عطف سخنان وی، ضرورت واگذاری مسئولیت این کمیسیون به شهرداری‌ها بود. وی یادآوری کرد: یکی از گره‌های بزرگ مدیریت کلان‌شهرها در سراسر کشور مربوط به کمیسیون ماده ۵ است. مردم به شهرداری مراجعه می‌کنند و انتظار دارند مشکل آن‌ها حل شود. بر همین اساس، پیگیری‌های بسیاری شده

است تا ضمن اخذ ۵۶امضا از شورای عالی استان‌ها، مصوبه واگذاری اختیارهای کمیسیون به مدیریت شهری، روانه مجلس شود.

- توانمندسازی مردم؛ شرط بازآفرینی شهری

رئیس کمیسیون شهرسازی‌ومعماری شورای شهر در ادامه این مراسم تأکید کرد: ماهیت بازآفرینی به معنای جایگزین کردن بافت تاریخی شهر با آسمان‌خراش‌های تجاری نیست. حمید ضمیری ادامه داد: مشارکت مردمی در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و اجرای از مبانی ذاتی بازآفرینی شهری است. طرح تفصیلی بافت قدیمی شهر در محلات عامل و آبکوه، نشان داده است که مدیریت شهری در مشهد با محوریت استفاده از نخبگان و مساجد، توسعه کالبدی را به‌صورت‌هفدمندنبال می‌کند. وی به حل‌پونده هفده‌ساله اراضی پادگان لشکر اشاره و تصریح کرد: املاک باید در قالب تفاهم‌نامه با آستان قدس و دولت، هویت‌دار شوند و به‌دور از عجله، سند هویتی و رویکردی اراضی تعیین تکلیف شود و در خدمت جذب جمعیت جدید شهرنشین قرار گیرد.

- حل‌پرونده پادگان لشکر؛ الگوی یک‌تجربه بی‌نظیر

«الگوی تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی مدیریت شهری در پرونده اراضی پادگان لشکر، واسطه‌گری برای تعامل سازنده بزرگ‌مالک‌هایی نظیر آستان قدس، ارتش، دولت‌وشهرداری بود. این بخش از سخنان مهدی ناصحی، عضو شورای اسلامی شهر، این‌طور ادامه پیدا کرد: این تجربه بی‌نظیر از تفاهمی همه‌جانبه‌بود که در آن چهارصد هکتار زمین در داخل شهر آزاد شد و به ایجاد چند راه اصلی انجامید. ۳۵هکتار بوستان آماده شده‌است و ۱۱۰هکتار فضای سبز در ادامه در خدمت مردم قرار خواهد گرفت و درنهایت، بخشی از هویت شهر همچون بناهای مربوط به دوره قاجار و محل

بازداشت رهبر معظم انقلاب به‌عنوان موزه تاریخ و هویت شهری پیش‌روی مردم خواهد بود.

- بیشترین شمار حاشیه‌نشین مربوط به مشهد است

معاون وزیر راه‌وشهرسازی و مدیرعامل سازمان بازآفرینی شهری ایران را می‌توان مهمان ویژه این میزبانان دانست. سید محمد آیینی در سخنرانی خود که بیش از دوساعت‌ونیم به طول انجامید، به‌تفصیل درباره جدیدترین مصوبات حوزه بازآفرینی سخن‌گفت و تأکید کرد: سنددارکردن اراضی در مناطق حاشیه شهر با وجود ۴۰۰هزار متقاضی که برای آن وجود دارد، می‌تواند دست مردم را برای ساخت‌وساز بسیار باز بگذارد.

در تهران، دربرابر هر پنج بنایی که طبق ضابطه ساخته شده است، یک بنای بدون سازه و ناپایدار وجود دارد و درمجموع، آمار ساکنان بافت‌فرسوده ۲میلیون و ۷۰۰هزار بنای ناپایدار کشور، به بیش از ۱۰میلیون نفر می‌رسد. مدیرعامل سازمان بازآفرینی شهری ایران با اشاره به این موضوع اعلام کرد: مشهدالرضا بیشترین شمار حاشیه‌نشین و واحد ناپایدار در کشور را دارد و باتوجه‌به ۲۱۶هزار بنای نامناسب در بافت شهر و حاشیه، پرهیز از گسترش شهر و بازآفرینی فضاهای ناکارآمد باید در دستورکار مدیریت شهری باشد. وی گفت: بافت فرسوده اطراف حرم اگرچه یک تهدید است، اگر هدف بازآفرینی باشد، می‌تواند مجاور را بیش از پیش با زائر پیوند دهد. در این زمینه، شهرداری‌ها موظف هستند ۵۰درصد تخفیف برای پروژه‌ها درنظر بگیرند و بسته‌های حمایتی و تسهیلات ویژه اعطا کنند.

- نبود تعادل منطقه‌ای؛ زمینه‌ساز بحران درشهرها

نبود تعادل منطقه‌ای و فقر، یکی از محورهای مهمی بود که عضو هیئت مدیره سازمان بازآفرینی شهری ایران به آن اشاره کرد.

سیدمسلم سیدالحسینی با بیان اینکه الگوی نامتوازن توسعه در مشهد، حرم مظهر را به‌تدریج به‌سمت حاشیه شهر سوق می‌دهد، تصریح کرد: نخستین گام از آمایش سرزمینی، ایجاد تعادل در شهرهای نامتوازن مثل مشهد است. توزیع ناعادلانه یعنی اینکه جنوب تهران و شرق مشهد پرجمیع‌ترین مناطق شهری باشند اما بیشترین تراکم به‌شمال تهران و غرب مشهد اختصاص یابد. این وضعیت باید اصلاح شود.

به گفته وی، ۳۳درصد جمعیت شهرنشین کشور درحال حاضر در بافت ناکارآمد ساکن هستند، نیاز با بقوه مسکن شهری به بیش از ۹میلیون واحد مسکونی رسیده‌است و اگر نرخ خط‌فقر مسکن را معادل یک واحد ۵۶متری با آمیزش‌خانه، حمام و مصالح یادوام بدانیم، در سال ۱۳۸۴ حدود ۲۸درصد و در سال ۱۳۹۱ حدود ۳۳درصد از مردم ایران زیر خط فقر مسکن قرار داشته‌اند.

- حاشیه شهر؛ مهم‌ترین چالش مشهد، استان و کشور

«حاشیه شهر مشهد همچنان مهم‌ترین چالش مشهد، خراسان رضوی حتی کشور است». این ادعای فرماندار مشهد

با اشاره اجمالی وی به اقدامات انجام‌گرفته در حاشیه شهر همراه شد. محسن داوری تأکید کرد: تصویب و ابلاغ طرح تفصیلی می‌تواند مانع از گسترش حاشیه شهر شود. وی افزود: یکی از ارکان تثبیت حاشیه شهر، تعیین مرز حاشیه شهر است. ۱۲۸ روستای حاشیه مشهد است تا مانع از الحاق آن‌ها به حاشیه شوم. توانمندسازی حاشیه‌نشینان گام دوم است و این هدف جز با توجه به حدود یک‌میلیون و ۵۰۰هزار تبعه خارجی ساکن در مناطق حاشیه‌ای میسر نیست.

به گفته فرماندار مشهد، در راستای اجرای طرح تحول حاشیه شهر، ۲۰۴پروژه در چهار محور تعریف شده، که از این میان، ۷۰پروژه راستاد بازآفرینی تعریف کرده که ۲۳درصد آن اجرا شده

شهر رسید تا در سال دوم فعالیت شورای ششم، اجرایی شود. منصوریان بیان‌اینکه اگر به‌دنبال ارتقای همه‌جانبه محلات شده و شهرداری مشهد نیز ۶۹پروژه در دست‌ساخت‌های یادشده غنی کنیم، تصریح کرد: این رویکرد و نگاه باید در شوراهای اجتماعی محلات، رویکرد غالب باشد و به عنوان سیاست اصلی مدنظر قرار گیرد.

است. ۵۱پروژه برای دستگاه‌های اجرایی است که ۱۷درصد اجرایی شده و شهرداری مشهد نیز ۶۹پروژه در دستورکار دارد که ۵۳درصد آن اجرایی شده است. همچنین نهادهای مردمی و عمومی، چهارده‌پروژه در دستورکار دارند که تاکنون ۸درصد آن اجرایی شده‌است. داوری، جذب کمک‌های خیرخواهانه را راه‌حل مؤثری برای باز شدن گره‌کور کمبود اعتبار دانست و تصریح کرد: در پرونده حاشیه شهر مشهد، افق ۲هزارمیلیاردی درنظرگرفته شده است تا مکمل ردیف اعتبار ۷هزار اعتباری باشد. وی افزود: تاکنون ۹۰۰میلیارد تومان از این اعتبار کمکی، تأمین شده است و پیگیری‌ها برای دریافت باقی آن همچنان ادامه دارد.

- مشهدالرضا؛ پیش‌تاز الگوی مدیریت شهری

رئیس مرکز مطالعات راهبردی و آموزش شهری و روستایی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در بخش انتهایی این

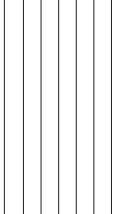
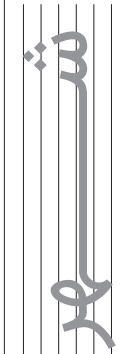
همایش، تعریف تازه‌ای از بازآفرینی شهری کرد. سیدسجاد انوشه تأکید کرد: بازآفرینی به معنای تولد دوباره لکه‌های شهری است اما یکی از چالش‌های امروز، آن است که بازآفرینی شهری متناسب با فضای فرهنگی و اقتصادی اجتماعی محلات صورت نمی‌گیرد.

وی ادامه داد: بازآفرینی باید مطابق با نیازهای مردم باشد. اگر در یک محله با اقتضای فضای کارگاهی، بنای اداری راه‌اندازی شود، ناخودآگاه فضایی فراهم می‌شود که ادارات از این بنا به‌عنوان انبار استفاده خواهند کرد. مشهدیکی از الگوهای پیش‌تاز در عرصه مدیریت شهری است اما فضاهای اداری و تجاری بدون استفاده‌ای که امروز در بافت پرامون حرم ایجاد شده است، ناشی از نبود تفکر صحیح مدیریت شهری است که باید ضمن پرهیز از تکرار این خطاها، زمینه اصلاح چالش‌های موجود نیز فراهم شود.

- ایجاد ۱۵۷۰اشغل به برکت ۴۱۰پروژه بازآفرینی

افزایش تخفیف‌ها، ارتقای تسهیلات و حمایت از پروژه‌های خاص، سه‌راهبرداصلی بازآفرینی شهری در مشهد بوده که بنا به

گفته مدیرعامل سازمان بازآفرینی شهرداری مشهد، در یک سال‌ونیم گذشته در دستورکار بوده است. علی رضازاده‌همدانی ابراز امیدواری کرد که ۱۰پروژه هنگی در مذاق هدف بازآفرینی تعریف شوند تا چالش‌های موجود در حوزه سرانه‌ها را برطرف کنند و در همین راستا ضمن بهره‌برداری کامل این پروژه‌ها در آینده نزدیک، ۱۵۷۰ شغل در فضاهای بازآفرینی ایجاد می‌شود و اعضای ۱۲تاهم‌نامه همکاری با دستگاه‌ها به‌عنوان دستاوردهای بازآفرینی محقق خواهد شد.

سرانه تفکر شهروندی در مورد پسماند

وقتی عبارت مدیریت پسماند را می‌شنویم، ممکن است هرکدام از ما معانی متفاوتی از آن به ذهنمان جاری شود، به‌عنوان مثال اغلب افراد تصور می‌کنند مدیریت پسماند از وظایف شهرداری است. اما واقعیت این‌است که مدیریت پسماند در شهرها، هم وظیفه شهرداری و هم وظیفه شهروندان است. متأسفانه در گذشته، برنامه عملی بسیار کم‌رنگی برای موضوع وظایف شهروندی در حوزه پسماند وجود داشته است، به همین دلیل نیز امروز سرانه تفکر شهروندان

درمورد پسماند بسیار ناچیز است. عام‌ترین تعریف از «سرانه تفکر درمورد پسماند، میانگین مدت زمان تفکر یک شهروند درمورد پسماند تولیدی خودش در یک شبانه‌روز است. بسیاری از خانواده‌ها تنها تفکری که درمورد پسماند تولیدی خودشان دارند، این است که چه کسی از افراد خانواده، زباله‌ها را جلوی در منزل بگذارد که این میزان تقریباً کمتر از بیست ثانیه است، درحالی که مدیریت پسماند در منزل، کاهش تولید زباله و تفکیک از مبدأ نیازمند تفکر بیشتری است. مادر زمانه‌ای نیستیم که بتوانیم بار وظایف شهروندی را بر دوش سازمان‌های دولتی بیندازیم.

اگر ما در این عصر موفق شویم هنر «خودمسئولیتی» و مهارت اینکه چگونه با هم مشارکت داشته باشیم را به شهروندان بیاموزیم، گرفتار موفق نبودن در طرح‌های عمومی با منافع همگانی و هزینه‌های سنگین نمی‌شویم. استفاده از ظرفیت شهروندان در ساختار مدیریت پسماند، نیاز به تعریف وظایف شهروندی در حوزه پسماند دارد، مفهومی که در کشورهای توسعه‌یافته با شعار «جامعه، خودت انجام‌ده، درحال اجراست و می‌تواند فرصت‌های بسیار زیادی را در حوزه مدیریت پسماند ایجاد کند و هزینه‌ها را کاهش دهد. اگر شهروندان در طرح‌های تفکیک از مبدأ و کاهش تولید زباله مشارکت کنند، مزایای بالقوه زیادی نصیب جامعه خواهد شد. سازمان مدیریت پسماند مشهد بر آن است که با افزایش سرانه تفکر شهروندان در مقوله مدیریت پسماند از ابتدا تا انتهای چرخه، آن را با همکاری و مشارکت مردمی بهینه‌سازی کند.

اجرا و نصب بیش از ۵۲۰ تابلو و تجهیزات ترافیکی در منطقه

در راستای اقدامات بهار ۱۴۰۲ بیش از ۵۲۰تابلو و تجهیزات ترافیکی در سطح منطقه یک نصب و اجرا شده‌است. این تجهیزات شامل تابلوهایی ترافیکی، رفלקتور، سرعت گیرلاستیکی، استوانه ایمنی، بشکه ترافیکی، گل‌میخ، بولارد و... بوده که با هدف ایمن‌سازی و کاهش خطرهای مسیر، نظم‌بخشی به عبورومرور وسایل نقلیه موتوری و غیرموتوری، سامان‌دهی وضعیت ترافیکی، ایجاد انضباط در مسیر حرکت خودروها، افزایش سطح ایمنی شهروندان، حرکت خودروها با سرعت مطمئنه، کاهش تصادف و تأمین ایمنی عابران پیاده، اجرایی شده است.

رنگ آمیزی بیش از ۳۰ هزار متر جدول در منطقه

به دنبال فعالیت‌های برنامه ریزی شده در طرح استقبال از بهار ۱۴۰۲ و با هدف بهبود وضعیت ترافیکی و هدایت ترافیکی معابر سواره‌رو، رنگ‌آمیزی ۷۹۵ فقره پایه تابلو در خیابان‌های مجلسی، امت، طبرسی جنوبی، طبرسی شمالی، ایثار، مفتح، میثم، وحید و رنگ‌آمیزی ۳۰هزار و ۱۲۴متر از جداول در خیابان‌های مجلسی، نبوت، کندرو باانظر، خیابان پنجتن و طبرسی شمالی اجرایی شده است.

بهره‌گیری از خلایت و نوآوری در اجرای طرح‌های استقبال از بهار

در اجرای طرح استقبال از بهار ۱۴۰۲ اقداماتی در این منطقه به‌صورت ابتکاری با طراحی و نظر کارشناسی در حوزه فضای سبز به مرحله اجرا درمی‌آید و ۱۲۲المان جدید علاوه بر مجموعه المان‌های بازیاقتی در سطح منطقه نصب می‌شود. این المان‌ها با افزودن جزئیات و کارهای خلاقانه باعث افزایش نشاط و شادابی در شهر می‌شود. تزئینات مینیاتوری تنه برخی درختان، نیمکت قفره، بازی صدا، نرده‌های رنگی، گل کاری موزاییکی، نقاشی میلمان پارکی، نقاشی کف و دیوار، طاق گل، دیوار سبز، بولارد و میل باتومی، تعدادی از این طرح‌های نوآورانه است.

استقبال از بهار بر پایه مردم‌محوری

رئیس اداره هنری و خانه هنرمندان شهر مشهد گفت: در استقبال از بهار ۱۴۰۲ سعی کردیم پیوست مردمی و مردم‌محوری را سرلوحه کار خود قرار دهیم، بنابراین شهروندان را در فرایند داوری مشارکت دادیم. علی مسافری با بیان اینکه جامنایی نصب آثار و المان‌های بهاری، به‌منظور زیباتر کردن چهره شهر، یکی از اقداماتی است که هر ساله شهرداری مشهد اجرایی می‌کند، اظهار کرد: جشنواره هنرهای شهری مشهد، آثار هنری مثل المان دیوارنگاری، آذین‌بندی، سرود، نمایش و... را به وسیله هنرمندان در سطح شهر پیش‌بینی می‌کند تا از این طریق بتوانیم بهار دلنشین‌تری را برای عموم زائران و مجاوران بارگاه منور رضوی رقم بزنیم. وی با بیان اینکه در نوروز ۱۴۰۲ مردم داور هستند، تصریح کرد: مردم برای نظرسنجی در المان‌های بهار ۱۴۰۲ می‌توانند عدد یک را به سامانه ۱۰۰۰۸ ارسال کنند و پس از دریافت لینک نظرسنجی، به آثار هنری امتیاز بدهند.